

w sprawie oceny programowej kierunku turystyka i rekreacja prowadzonego w Filii w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią II zespołu nauk społecznych prowadzącego działalność w zakresie dyscyplin: ekonomia i finanse, geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, nauki o zarządzaniu i jakości, raportem zespołu oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni, w sprawie oceny programowej kierunku turystyka i rekreacja prowadzonego w Filii w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym, wydaje ocenę:

pozytywną z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat

§ 2

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdza, że proces kształcenia realizowany w Filii w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu nie w pełni umożliwił studentom kierunku turystyka i rekreacja osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym.

Spośród kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowione w załączniku nr 2 Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącym załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., kryteria:

2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się,
 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie,
 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów
- zostały spełnione częściowo.

Wydanie oceny pozytywnej na okres 2 lat uzasadniają błędy i niezgodności w zakresie wymienionych wyżej kryteriów, które zostały spełnione częściowo

W odniesieniu do kryterium 2:

1. Nakład pracy studenta został oszacowany nieprawidłowo w stosunku do punktów ECTS, w zależności od przedmiotu nakład pracy studenta oscyluje pomiędzy 10h a nawet 45h na 1 ECTS, co jest niezgodne z przepisami.
2. Karty zajęć, które przedstawiają treści programowe zawierają większość informacji, kluczowych dla oceny programu studiów, niemniej brak jest w nich określenia bilansu nakładu pracy studenta – poza podaniem liczby godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów.

3. Praktyki zawodowe są zaliczane na podstawie doświadczenia zawodowego, co jest sprzeczne z przepisami prawa.

Uczelnia odniosła się do wymienionych uchybień informując o podjętych działaniach: ad. 1 i 2. Dokonano ponownego oszacowania nakładu pracy studenta w oparciu o przypisane punkty ECTS. W tym celu zostało przyjęte Zarządzenie Dziekana WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu nr 15/2021 z dnia 21 maja 2021 r. w sprawie systemu przypisywania punktów ECTS. Określa się z nim sztywne zasady przypisywania punktów ECTS poszczególnym przedmiotom (1 punkt = 25 godzin) z dokładnością do 0,1 pkt, a także sposób podziału punktów na poszczególne formy pracy studenta. Wszystkie sylabusy, począwszy od roku akademickiego 2021/2022, będą zawierały szczegółowe określenie wymiaru godzin pracy dedykowanej poszczególnym zajęciom, w tym także pracy własnej studenta (z podziałem na poszczególne aktywności). Uczelnia dokonała właściwego przypisania punktów ESTS w odniesieniu do całego programu studiów jak również do poszczególnych grup zajęć. Nie ukończono jednak określenia wymiaru godzin pracy dedykowanej poszczególnym rodzajom zajęć, w tym także pracy własnej studenta w kartach przedmiotów. Zastrzeżenie zostaje zatem utrzymane, gdyż niezbędne jest prawidłowe oszacowanie nakładów pracy studentów w ramach poszczególnych przedmiotów.

ad. 3. Wprowadzono modyfikacje w następujących obszarach:

- Organizacja i dokumentowanie praktyk zawodowych (Zarządzenie nr 8/2021 Dziekana Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie WSB w Poznaniu z dnia 12 kwietnia 2021 r.);
- Procedura Programu Partnerstwa Biznesowego (Zarządzenie nr 7/2021 Dziekana Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie WSB w Poznaniu z dnia 12 kwietnia 2021 r.).

Uczelnia informuje, iż w ramach nowelizacji w/w dokumentów wprowadzono: 1. okresową ocenę organizacji praktyk zawodowych; 2. okresową ocenę obszarów współpracy z otoczeniem biznesowym - indywidualnie dla każdego kierunku studiów. W przedstawionym powyżej zakresie działania Uczelni należy uznać za właściwe, jednak ocena skuteczności ich wdrożenia w ramach systemu zapewnienia jakości kształcenia będzie dopiero możliwa w przyszłości.

Uczelnia informuje, iż jest świadoma stanowiska Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z 2 lipca 2020 r. w sprawie zaliczania praktyk zawodowych na podstawie doświadczenia, i aktywności zawodowej Podkreśla jednak, iż większość studentów to studenci pracujący, którzy korzystają z tego uprawnienia. W momencie uzyskania informacji o stanowisku PKA Uczelnia nie była w stanie zmienić Regulaminu praktyk, a tym samym poinformować kandydatów i studentów, że nie będzie możliwe zaliczenie praktyki zawodowej (po spełnieniu odpowiednich warunków – udostępnienie kompletu dokumentów potwierdzających doświadczenie kierunkowe) na podstawie doświadczenia zawodowego. Ponadto sytuacja epidemiczna i troska o zdrowie studentów spowodowała, że Uczelnia nie dokonała zmiany zasad zaliczania praktyk zawodowych w trakcie trwającego roku akademickiego. Uchybienie nie zostało wyeliminowane.

W odniesieniu do kryterium 3:

1. Pomimo rozbudowanych procedur dotyczących przygotowania prac dyplomowych przez grupę studentów oraz zindywidualizowania oceny, prace dyplomowe są zwykle oceniane jednakowo dla wszystkich studentów i nie umożliwiają indywidualnej oceny studenta.
2. Zasady i procedury dyplomowania nie zapewniają potwierdzenia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów.

3. Analiza kilkunastu prac dyplomowych wskazuje na ich niską jakość i zakres nieodpowiadający zespołowym pracom dyplomowym, szczególnie wobec dużego nakładu godzinowego pracy każdego studenta.
4. Weryfikacja efektów uczenia się na praktykach zawodowych wskazuje na niewystarczający monitoring praktyk, który nie daje pewności osiągnięcia efektów uczenia się.

ad. 1-3. Uczelnia odniosła się do wymienionych uchybień informując o podjętych działaniach, w ramach których postanowiono:

- zmodyfikować zasady pisania, oceniania i obrony prac dyplomowych, z koniecznością (a nie tylko możliwością) różnicowania ocen przez promotorów dla poszczególnych studentów zespołu projektowego wraz z obowiązkowym uzasadnieniem; dokument będzie dopuszczał możliwość wystawienia ocen jednakowych dla wszystkich autorów projektu dyplomowego pod warunkiem jednak uzasadnienia tego przez promotora w recenzji promotorskiej;
 - zmodyfikować i uszczegółwić obowiązujący wzór sprawozdania z realizacji projektu, z którego jeszcze w większym stopniu niż obecnie będzie wynikać, które fragmenty i zadania i w jakim zakresie realizowali poszczególni członkowie zespołu projektowego. Obecnie obowiązujący formularz harmonogramu pozostawia studentom swobodę w zakresie wskazywania elementów w nim uwzględnianych – w opracowanym obecnie dokumencie na sztywno planowane jest wskazanie kluczowych elementów i etapów projektu dyplomowego z zaznaczaniem tych kluczowych, które muszą być wspólnie realizowane przez każdego członka zespołu;
 - zmniejszyć liczbę osób w zespołach projektowych z 3-4 na 2-3, co pozytywnie wpłynie zarówno na zwiększenie zakresu prac przypadających na członka zespołu, jak i na możliwość przyporządkowania i właściwej oceny wkładu indywidualnego w trakcie oceny projektu;
 - rozbudować system szkoleń dla promotorów, uświadamiających konieczność indywidualizacji oceny poszczególnych członków zespołu projektowego zarówno podczas seminarium dyplomowego, jak również przy ocenie końcowej projektu dyplomowego. Obok dotychczasowego uwzględniania owej kwestii m.in. w corocznym poradniku „ABC Wykładowcy” oraz w ramach spotkań zakładów dydaktycznych, planowane są również dedykowane spotkania informacyjne z kadrą poszczególnych zakładów (ich realizacja rozpoczęła się już wiosną).
- W związku z uwagami zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej postanowiono ponadto:
- wprowadzić obowiązek opracowywania przez studentów harmonogramu realizacji projektu w każdym semestrze seminarium (a nie jedynie w ramach ostatniego semestru). Tym samym indywidualna ocena studenta z każdego semestru seminarium będzie miała oparcie na powyższej dokumentacji (a nie tylko na niesformalizowanych przemyśleniach promotora) i wystawiana będzie na podstawie:
 - a) terminowości realizacji zadań przez poszczególnych studentów,
 - b) obecności i aktywności podczas spotkań seminaryjnych,
 - c) wkładu pracy i zaangażowania studenta,
 - d) informacji zawartych w harmonogramie realizacji projektu przez konkretnych studentów w danym semestrze;

- zmodyfikować i uszczegółwić obowiązujący wzór końcowego sprawozdania z realizacji projektu, z którego dokładnie będzie wynikać, które fragmenty i zadania i w jakim zakresie realizowali poszczególni członkowie zespołu projektowego (m.in wskazanie niezbędnych elementów wykazywanych w harmonogramie);
- zmodyfikować wytyczne pisania prac dyplomowych na studiach I stopnia i wprowadzić podwyższone wymagania dotyczące objętości prac dyplomowych uzależnione od liczebności zespołu projektowego ze wskazaniem przede wszystkim na część praktyczną uwzględniającą pogłębione i poszerzone badania;
- zmodyfikować procedury związane z egzaminem dyplomowym i obroną projektu dyplomowego, wprowadzając konieczność udzielenia przez każdego studenta odpowiedzi na dwa wylosowane spośród pięćdziesięciu pytania kierunkowe oraz na dwa pytania z pracy (nie zaś jedno, jak przewidywały to dotychczasowe procedury), z zaleceniem, aby pytania z pracy w szczególnej mierze dotyczyły tych części, fragmentów pracy, w których tworzeniu udział studenta był nieznaczny, co będzie wynikać ze sprawozdania z realizacji projektu.

W związku ze wskazaniem przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej na niską jakość i zakres nieodpowiadający zespołowym pracom dyplomowym, szczególnie wobec dużego nakładu godzinowego pracy każdego studenta, podjęto następujące działania:

- wprowadzono zapisy do dokumentu „Wytyczne pisania prac dyplomowych”, w których wskazano, że każdy z członków grupy projektowej zobowiązany jest uczestniczyć w opracowaniu części empirycznej / badawczej projektu dyplomowego;
- w w/w dokumencie wprowadzono wymagania dotyczące objętości prac dyplomowych uzależnionych od liczebności zespołu projektowego ze wskazaniem przede wszystkim na część praktyczną uwzględniającą pogłębione i poszerzone badania;
- zmniejszono liczbę osób tworzących zespół projektowy z 3-4 na 2-3;
- w sposób bezpośredni dokonano powiązania zawartych w bazie pytań egzaminacyjnych z efektami uczenia się przypisanymi do kierunku. W rezultacie możliwe będzie jednoznaczne ukazanie, że pytania te w pełni umożliwiają weryfikację wszystkich efektów uczenia.
- zintensyfikowano prace Komisji ds. jakości prac dyplomowych i recenzji poprzez zwiększenie liczby prac poddawanych kontroli oraz analizowaniu w sposób priorytetowy przypadków prac o znacząco odmiennych ocenach promotora i recenzenta, a także położenie większego nacisku na przekazywanie promotorom informacji zwrotnej;
- wdrożono szkolenia dla promotorów i recenzentów w zakresie projakościowego podejścia do promowanych przez nich prac dyplomowych - prowadzone aktualnie szkolenia mają na celu wyeliminowanie nieprawidłowości na jakie zwrócono uwagę;
- dokonano weryfikacji promotorów i recenzentów prac dyplomowych.

Pozytywnie należy ocenić przyjęcie wytycznych pisania prac dyplomowych. Potencjalnie tworzą one warunki do poprawy jakości prac dyplomowych. Uczelnia podjęła działania w kierunku realizacji zalecenia. Można ocenić, iż Uczelnia opracowała nowe zasady pisania prac dyplomowych, jednak jeszcze ich nie wdrożyła w praktyce przygotowania prac dyplomowych. Rezultaty podejmowanych działań będą mogły być w pełni ocenione w przyszłości. Obecnie nie ma jeszcze podstaw do przyjęcia, iż uchybienia zostały wyeliminowane.

ad. 4. Odpowiadając na zarzut dotyczący weryfikacji efektów uczenia się na praktykach zawodowych, Uczelnia podkreśla, iż procedura organizowania i dokumentowania praktyk

zawodowych została zmieniona zgodnie z wytycznymi zespół oceniający PKA. Obecnie określa ją zarządzenie Dziekana numer 8/2021 z dnia 12 kwietnia 2021 r. w sprawie wprowadzenia aktualizacji procedury organizacji i dokumentowania praktyk zawodowych. Dokumenty pozwalające potwierdzić przebieg praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań obejmują:

- Deklarację praktykodawcy o przyjęcie na praktyki wraz z programem praktyk;
- Skierowanie na praktykę;
- Porozumienie trójstronne wraz z programem praktyk;
- Dziennik praktyk;
- Zaświadczenie o odbyciu praktyk;
- Sprawozdanie z praktyki (w tym ankieta na temat praktykodawcy);
- Kartę zaliczenia praktyki.

Uczelnia podkreśla, iż efekty uczenia się zakładane dla praktyk weryfikowane są trzema metodami: Aktywność w miejscu praktyki - ocenia opiekun w miejscu praktyki (opinia); Dziennik praktyk - ocenia menedżer kierunku (opinia merytorycznych praktyk); Aktywność w miejscu praktyki - ocenia menedżer kierunku (sprawozdanie studenta).

Pozytywnie należy ocenić deklarację Uczelni o zmianie zasad weryfikacji efektów uczenia się dla praktyk zawodowych. Jednak Uczelnia nie załączyła wzmiankowanego dokumentu (zarządzenie Dziekana numer 8/2021 z dnia 12 kwietnia 2021 r.) co uniemożliwia jego ocenę. Ponadto rezultaty podjętych działań będą mogły być jednak w pełni ocenione w przyszłości. Obecnie nie ma jeszcze podstaw do przyjęcia, iż uchybienie zostało wyeliminowane.

W odniesieniu do kryterium 10:

Występuje niska skuteczność systemu zapewnienia jakości kształcenia wynikająca z braku funkcjonowania kompleksowych procedur zapewnienia jakości kształcenia jednoznacznie precyzujących zadania i odpowiedzialności poszczególnych podmiotów systemu oraz sposobów wykorzystania zbieranych informacji na temat realizacji programu studiów.

Uczelnia odniosła się do uchybienia i wskazała na podjęte w tym zakresie działania związane z doskonaleniem procedur systemu zapewnienia jakości kształcenia:

- zarządzeniem nr 10/2021 z dnia 21 kwietnia 2021 r. Dziekan Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu wdrożył procedury okresowego przeglądu kierunku;
- zarządzeniem nr 7/2021 z dnia 12 kwietnia 2021 r. oraz zarządzeniem nr 8/2021 z dnia 12 kwietnia 2021 r. Dziekan Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu wdrożył ocenę współpracy z otoczeniem;
- zarządzeniem nr 15/2021 z dnia 21 maja 2021 r. Dziekan Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu wdrożył system przypisywania punktów ECTS.

Uczelnia informuje, iż podjęto także inne działania, które zostały zawarte w raporcie z wizytacji jako zalecenia, a które zostały opisane w odpowiedzi.

Pozytywnie należy ocenić już podjęte działania dotyczące przygotowania nowych procedur systemu zapewniania jakości kształcenia. Rezultaty podjętych działań będą mogły być jednak w pełni ocenione w przyszłości. Obecnie nie ma jeszcze podstaw do uznania, iż uchybienie zostało w pełni wyeliminowane.

Pozostałe kryteria zostały spełnione.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej zobowiązuje uczelnię wymienioną w § 1 do realizacji następujących zaleceń:

W odniesieniu do kryterium 2:

1. Poprawne oszacowanie nakładu pracy studenta i określenie liczby ECTS zgodnie z definicją 1 ECTS określoną w ustawie niezbędnych do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do poszczególnych zajęć, w szczególności we wszystkich kartach przedmiotów określenie liczby godzin dedykowanych poszczególnym rodzajom zajęć, w tym także pracy własnej studenta.
2. Dostosowanie zasad potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia poza systemem studiów do obowiązujących przepisów prawa, co oznacza zaniechanie zaliczania praktyk na podstawie pracy zawodowej w toku studiów.

W odniesieniu do kryterium 3:

1. Zmiana procedur dotyczących przygotowania zespołowych prac dyplomowych, aby umożliwiły indywidualną ocenę każdego studenta i weryfikację końcowych efektów uczenia się.
2. Opracowanie i wdrożenie zasad dotyczących dopuszczania do obrony i obrony prac dyplomowych, w tym wymagań jakościowych dla zespołowych prac dyplomowych.
3. Wprowadzenie mechanizmów weryfikacji efektów uczenia się na praktykach zawodowych.

W odniesieniu do kryterium 10:

1. Zwiększenie skuteczności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, w szczególności poprzez opracowanie i wdrożenie kompleksowych procedur zapewnienia jakości kształcenia wskazujących na zadania i odpowiedzialności poszczególnych podmiotów systemu, w tym w zakresie wykorzystania zbieranych informacji na temat realizacji programu studiów do jego oceny.

§ 3

Zalecenia powinny być zrealizowane w terminie do końca roku akademickiego poprzedzającego rok, w którym przeprowadzone zostanie powtórne postępowanie oceniające, wskazany w § 4.

§ 4

Z uwagi na zaistnienie okoliczności przewidzianych w pkt 3.2 załącznika nr 3 do Statutu PKA powtórne postępowanie oceniające kierunku turystyka i rekreacja na uczelni wymienionej w § 1 nastąpi w roku akademickim 2022/2023.

§ 5

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy ciąży, na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, obowiązek zawiadomienia Ministra Edukacji i Nauki o jego złożeniu.

§ 6

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

Uchwała nr 848 /2021
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 2 września 2021 r.

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu.

§ 7

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Stanisław Wrzosek

